

τροσιν τῆς ἑταίρίας τοῦ αἰδηροδρόμου Ἀιδινίου, ἐξ ὅν απὸ Συμβούλης μέχρι Τουρκιαλί 30, ἐκεῖθεν δὲ μέχρις Ἀγιασσολούκ 18. Ἅς μὴν παρίδῃ δὲ καὶ τὴν μεταξὺ Τουρκιαλίου καὶ Γενίκλοι εὑρεθεῖσαν ἐπιγραφὴν, οὐδὲ μοσίευσαν ἐν τῇ «Προσδώ» ἀρθ. 631, προσδιορίζουσαν τὴν μεταξὺ Ἐφέσου καὶ τοῦ σημείου τούτου ἀπόστασιν.

A. M. Φ.

ΠΕΡΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ.

Πολὺς ἐπ' ἐσχάτων ἐγένετο καὶ εἰσέτι γίνεται λόγος περὶ Βουλγαρίας καὶ Βουλγάρων, αἱ δὲ ὑπερφίαλοι ἀξιώσεις τῶν Σλαυοφίλων, ὃσον ἀφορᾷ μάλιστα τὸ ζήτημα περὶ τῶν ὄρεων τῆς χώρας, ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς διαφόρους ἀντιρρήσεις, δικαιοιστάτας δυτῶν διὸ ἐνομίσαμεν κακὸν νὰ ἐκθέσωμεν τὴν ἱστορίαν τῶν Βουλγάρων.

Οἱ Βουλγαροὶ εἰσὶ καταγωγῆς σλαυϊκῆς ὁρμήσαντες δ' ἐκ τοῦ Τύρα (Δινιέστερ) καὶ διαβάντες τὸν Ἰστρὸν (Δούναβιν) ἀκηκοαν τὴν Χερσόνησον τοῦ Λίμου.

Τὸ Βούλγαντιον ἦν τότε κέντρον τοῦ διαγονητικοῦ βίου τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης καὶ ἐκ τῶν Βούλγαντινῶν παρέλαβον οἱ Βουλγαροὶ τὰ πρώτα στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ προήγοντο δ' ὅπωσδήποτε καὶ ἔξευγενίζοντο, ἀλλ' ἡ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν εἰσθιολή τῶν διδῶν τοῦ Ἀσπαρούκ, φυλῆς μαλλον μογγολοταπικῆς, ἐπανέφερεν αὐτοὺς εἰς τὸ ἀρχαῖον ἥπιον καὶ ξηρόν.

Η Βουλγαρίτικη ἔσχε δύο περιόδους, ἀνεξαρτήτου βίου. Καὶ ἡ μὲν πρώτη περιλαμβάνει τρεῖς καὶ ἡμίσουν αἰώνας, ἀπὸ τοῦ 680 μέχρι τοῦ 1011, ὅτε ἡ χώρα προσηρτήθη εἰς τὸ Βούλγαντιον, ἢ δὲ δευτέρα ἀρχεται ἐκατὸν πεντήκοντα ἵτη μετὰ τὴν εἰς τὸ Βούλγαντιον προσάρτησιν καὶ διαρρετ ὑπὲρ τὰς δύο ἐναπονταστηρίδας, ἀπὸ τοῦ 1185 μέχρι τοῦ 1398, ἐως τῆς κατακτήσεως τῆς Βουλγαρίας ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν.

Η πρώτη περίοδος εἶναι ειρήνη ἐκστρατεία (ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛΑ Δ').

ῶν κατὰ τῆς βυζαντινῆς χώρας ἐπὶ σκοπῷ διερπαγῆς, ὃ δὲ Τέρεντλος, ὃ διάδοχος τοῦ Ἀσπαρούκ, εἶχε σκηνώσει πρὸ τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως (νεώτεροί τινες Βούλγαροι ἐνασμενίζονται ν' ἀποκαλῶσι ταῦτην Τσαργράδ-Καισαρούπολιν!). Τότε ἰουστινιανὸς ὁ Β'. παρεχώρησεν αὐτοῖς τὴν Σαχαρίαν καὶ ἄλλα τινὰ μέρη, ἀτινα ὅμως μετ' οὐ πολὺ ἀνέκτησαν οἱ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες. Κυρίως δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὀλοῦ Κρούμου ἤρχισαν οἱ Βούλγαροι ὀργανιζόμενοι πολιτικῶς. Οὗτος τωράντι, καὶ τοις ἀδικλείπτως πολεμῶν πρὸς τοὺς Βυζαντινοὺς, ἤσχελήθη ἵνα ἀναδείξῃ τοὺς Βουλγάρους ἔθνος καὶ κατώρθωσε νὰ συναγάγῃ εἰς ἓν τοὺς διεσπαρμένους λαούς. Τῷ 809 ἐκυρίευσε τὴν Σαρδίκαν ἢ Σρεδόντες (τὴν νῦν Σοφίαν), φρούριόν τι ἐπὶ τοῦ Εὔξενου, τὴν Μεσημβρίαν καὶ τὴν Σαχαρίαν, ὃ δὲ διάδοχός του Βόρρεις θστις ἥσπασθη τὸν χριστιανισμὸν, κατώρθωσε νὰ κατακτήσῃ δι' ἀλλεπαλλήλων πολέμων καὶ ἄλλα τινὰ μέρη.

Η εἰς τὸν χριστιανισμὸν προσέλευσις τῶν Βουλγάρων (864—865) διφείλεται εἰς τοὺς Κέρετς Κύριλλον καὶ Μεθόδιον, οὓς οἱ Βούλγαροι καὶ Σλαύοι θεωροῦσι προστάτας ἀγίους καὶ οἵτινες συνέταξαν τὸ σλαυϊκὸν ἀλφίνητον καὶ μετέφρασαν τὴν Ιερὰν Γραφὴν καὶ τὴν λειτουργίας τὰ Βιβλία. Εννοεῖται δὲ ὅτι ἡ εἰς τὸν χριστιανισμὸν προσέλευσις συνετέλεσσεν εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἔθνους καὶ ἔξημέρωσε τὰ ἥθη.

Ο Βόρρεις παρητήθη ὑπὲρ τοῦ πρεσβυτέρου μίοῦ του Βολδεμάρ, ἀλλ' ἐπειδὴ μετ' δλίγον εἶδεν ὅτι ἡν ἀνάξιος νὰ βασιλεύσῃ, τυφλώσας καθήρεσε καὶ ἀνηγόρευσε βασιλέα τὸν νεώτερον οίνην του Συμεὼν, θστις ἔνοχοι λευσσε 37 ἕτη καὶ ἀνεδείχθη ὁ ἄριστος τῶν ἡγεμόνων τῆς Βουλγαρίας, στερεώσας τὴν δύναμιν τοῦ κράτους χάρις εἰς τὰς ταραχὰς καὶ τοὺς ἐμφυλίους σπαραγμούς αἴτινες ἐπεκράτουν ἐν Σερβίᾳ καὶ Βυζαντίῳ. Οἱ Σλαύοι ιστορικοὶ διατείνονται ὅτι ὁ ἡγεμὼν οὗτος, ἐνεκεν τοῦ ἀναποφασίστου αὐτοῦ, δὲν ἔδιυνήθη νὰ ἐπωφεληθῇ τὰς πολλὰς νί-

καὶ ἀς κατὰ τῶν ἐναντίων ἤρατο καὶ λέγουσιν ὅτι ἀφῆκεν ἡμιτελὲς τὸ ἔργον τῆς ἴδρυσεως. Σταυρούστηρικῆς αὐτοκρατορεᾶς, ὅπερ οἱ εἰσηγμένοι ἴστορικοὶ τόσον εὔκολον θεωροῦνσιν, ἀρνούμενοι ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς ἦν ἔτι ἐν τῇ ἀκμῇ του καὶ εὐκόλως δὲν ἐδύνατο νὰ καταβληθῇ κυρίως δὲ θεωροῦνσιν ἀμάρτητα ὅτι δὲν κατώθισε δι' ἣς διέθετε δυνάμεως νὰ ἐκβιολγαρίσῃ τοὺς Σέρβους καὶ Κροάτας, ἀλλὰ κατέστησεν αὐτοὺς πολεμίους.

Τὸν Συμεὼν, ἀναγκάσαντα τὸν πρωτότοκον μίόν του Μιχαὴλ νὰ γίνη μοναχὸς, διεδέχθη ὁ παῖς ἔτι τὴν ἥλικιαν Πέτρος ὑπὸ τὴν κιδεμονίαν τοῦ βογιάρου Γεωργίου Σουρτουμπούλη ἕμα δὲ γνωσθέντος τοῦ θανάτου τοῦ Συμεὼν οἱ περίοικοι λαοὶ ἡπειρωτανοὶ τὴν Βουλγαρίαν, δὲ ἀντιβασιλεὺς, ἔγινον μάλιστα ὑπὸ ὅψιν τὰς ἐσωτερικὰς ταραχὰς, ὥρ' ὧν ὁ τόπος ἐσπαράσσετο, ἡναγκάσθη νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν φιλίαν τῶν Βυζαντινῶν, παραγωρήσας αὐτοῖς διαφέροντας πόλεις: "Ἐνεκεν τῶν ἐμφυλίων σπαραγμόν ἡ βουλγαρικὴ αὐτοκρατορία διπλέρως παρήκμαζεν, ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Νικηφόρου Φωκᾶ, οἱ Βυζαντινοὶ, ἔχοντες αἵτιας εὐλόγους, ἐκήρυξαν πόλεμον κατὰ τῶν Βουλγάρων· συγχρόνως ἐπετέθη κατ' αὐτῶν (961) ὁ Ῥῶσσος ἡγεμὼν Σοιατοσλάβης, ἔγων δεκαπιτχιλίους ἄνδρας, εἶτινες, βοηθούμενοι ὑπὸ τῆς μερίδος ἡπειρωτικῆς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ Σουρτουμπούλη, ἐρήμωσαν καὶ ἐδήσαν τὴν χώραν. Τὸ ἐπίον ἔτος ὁ Σοιατοσλάβης ἐπέπεις καὶ αὖθις λάβρος κατὰ τῆς Βουλγαρίας, ἤρχεται δὲ νὰ δηοῖ καὶ τὴν Βυζαντινὴν χώραν, ὅπερ ἡνάγκασε τὸν αὐτοκράτορα Ἱωάννη Τζαμισκήν νὰ συμμαχήσῃ πρὸς τοὺς Βουλγάρους καὶ ἐν διαφέροντας μάχαις ἡνάγκασε τὸν ἔχθρον νὰ ἀπογωρήσῃ τῆς Βουλγαρίας. Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἀποθίασει ὁ Πέτρος, ἐπὶ δὲ τοῦ βουλγαρικοῦ θρόνου ἀνέση Βόρρες ὁ Β', διτις ὅμως ἐξεδιώχθη καὶ μετὰ τῶν ὀπαδῶν του κατέφυγεν εἰς Τύρνοβον (987).

"Ἐν ἔτει 995, ἀφορμῆς δομείσης ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, οἱ Βυζαντινοὶ ἐκήρυξαν καὶ αὐ-

τοκράτωρ Βασίλειος, ὁ κληθεὶς Βουλγαροκτόνος, μετὰ λαμπρᾶς νίκης κατέκτησε τὴν Βουλγαρίαν, ἥτις προσκρητήθη εἰς τὸ βιζαντινὸν κράτος (1019).

Οἱ Βουλγαροὶ πολλάκις ἐπανεστάτησαν, ἀλλ' ἀπέτυχον, μόλις δὲ τῷ 1185 κατόρθωσαν οἱ αἴσχλοι Πέτρος καὶ Ἱωάννης Ἀκένα νὰ συστήσωσι μικρὸν βασίλειον εἰς Τύρνοβον. Μετὰ τὴν ἀλωσήν τοῦ Βυζαντίου ὑπὸ τῶν Λατίνων (1209) οἱ Βουλγαροὶ ἡθέλησαν νὰ συνομολογήσωσι πρὸς ἐκείνους συμμαχίαν, πλὴν ἡ πρότασίς των ἀπερρίφθη, καὶ τότε οἱ Βουλγαροὶ εἰπέσθαλαν εἰς διάφορα τῆς Θράκης μέρη καὶ εἰς τινα τῆς Μακεδονίας· πλὴν δὲν ἐδυνήθησαν ν' ἐποκατασταθῆσον δισρκῶς καὶ τῷ 1234 ἡ δευτέρα βουλγαρικὴ αὐτοκρατορία ἤρχεται νὰ παρακμάζῃ.

"Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ Οθωμανοὶ εἶχον ἐπιδράμει τὴν Εὐρώπην καὶ τῷ 1360 Μουράτ ὁ Α' ἤλισε τὴν Ἀνδριανούπολιν, μεθ' ὃ ἐκυρίευσε τὸ Σαμακόφ (1375), τὸ Κεστεντίλ, τὴν Σαρίαν, τὴν Νίκαιαν, κτλ. Ὁ κίνδυνος συνήνοιε τὰ διάφορα σλαβίκα φύλα, ἀλλ' ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Κασυφοπεδίου (1389) οἱ Τούρκοι ὑπερίσχυσαν.

Οἱ Βουλγαροὶ ἐξηκυλούθησαν ἐπὶ τινα εἰσέτι ἐτη ἀμυνόμενοι ἐν τῷ Λίμνῳ ἐν ἔτει δὲ 1393 ὁ σουλτάνος Βαγιαζῆτης ἐστείλας τὸν βεζέρην του Ἀλῆν πατσάν τὸν τῆς κοιλάδι τοῦ Δουνάβεως καὶ τὸ Τύρνοβον ἥλωθη ἐξ ἐφόδου. Ὁ Βαγιαζῆτης ἐξησοράλισε τὴν κατάκτησιν τῆς Βουλγαρίας διὰ τῆς μάχης τῆς Νικαπόλεως (1396), ἐν ἥ κατεστράφη ὁ στρατὸς τοῦ Σιγισμόνδου, βασιλέως τῆς Ούγγαριας, καὶ διὰ τῆς ἀλώσεως τοῦ Βιδινίου (1398).

Κατὰ τὰ μέσα τῆς 1E. ἐτατοντακετηρίδος ἡ Βουλγαρία ἀνεδείχθη θέατρον διαφέροντων μαχῶν, ὡς περιφημοτέρα εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Ούνιάδου συναφήσεια κατὰ τῶν Οθωμανῶν, ἥττηθέντων πλησίον τῆς Νίκαιας, ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Μαρκύρι (1443). Τὸ ἐπίον ἔτος ὁ Ούνιάδης, προστέλθων ἐπίκυρος τῷ βασιλεῖ τῆς Ούγγαριας Βλαδισλάβῳ ἐπολέμησε

καὶ πάλιν πρὸς τοὺς Τούρκους, πλὴν δὲν ἐπέτυχε, καὶ τῷ 1448 ἡττήθη ὁ λοσχερῶν, μετὰ τριήμερον μάχην, εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Κοτυφοκεδίου.

Οἱ Βούλγαροι οὐδὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὰς διαφόρους μάχας, ὡν θέατρον ἐγένετο ἡ χώρα των, ἀλλὰ μᾶλλον περιεποιήθησαν τοὺς Ὀθωμανοὺς χάριν πορισμοῦ χρημάτων, ἀνεδείχθησαν δὲ οἱ προμηθευταὶ τοῦ ὄθωμανικοῦ στρατοῦ καὶ ἀγογγύστως ὑπεβάλλοντο εἰς ἄγγαρεις καὶ παντοειδεῖς ἐπιπόνους ἕργασίας· συνεχῶς μάλιστα ὑπηρέτησαν ἐν τῷ στρατῷ ὃς ἴθελοντα, ἀπαρτίσαντες ἰδιαίτερα σώματα, καὶ ἐφείνοντο καὶ ὅλα εὐχαριστημένοι ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, καὶ τοῦτοι οἱ Σλαβοὶ ἴστορικοὶ ἀναφέρουσι. Φαίνεται ὅμως ὅτι κατόπιν οἱ θιοικηταὶ ἥργισαν νὰ πιέζωσι τὸν λαὸν καὶ νὰ καταπατῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου γοργυγθέντα τοῖς Βούλγαροις δικαιώματα, διὸ πολλοὶ ἔζωμοσαν καὶ ἤσπάζθησαν τὸν ἴσλαμισμόν. Ἐνεκεν τῶν κακώσεων, ἀς ὑπὸ τῶν Τούρκων ὑφίσταντο, ἵκανοι ἐδράξαντο τὰ ὅπλα καὶ κατέφυγαν εἰς τὰ ὅρη σχηματίσαντες τὰ λεγόμενα σώματα τῶν Χαϊδούκων, ἔζητησαν δὲ παρὰ τῶν ξένων συνδρομὴν ὅπως ἀνακτήσωσι τὴν ἐλευθερίαν τῶν καὶ ἀπετάθησαν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς εἰς τὴν Ῥωσίαν. Ἐν ἔτει δὲ 1695 ὑπεβάλλη τῷ ἀντιβασιλεῖ τῆς Σικελίας ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀχρίδος αἴτησις ἵνα ἐνεργηθῇ σταυροφορία κατὰ τῶν Τούρκων. Ἐννοεῖται ὅτι ἀπαστι αἱ ἀπόπειραι αὗται καὶ προτάσεις ἀπεδείχθησαν ματοιοπονία.

Οὐγ ἦτον ἐγένοντο ἀπόπειραι τινες ἐπαναστάσεως, ἀποτυχοῦσαι· φανερὸς δὲ δερέθεντο, ὁ Πατρίκιος Καλόγλου, τῷ 1794, μετὰ τετρακοτεῖς πολέμους, κατώρθωσε νὰ κηρυχθῇ ἀνεξάρτητος ἀπὸ τῆς κεντρικῆς ἀργῆς, καὶ νὰ στήσῃ τὴν ἔδραν του εἰς Βιδίνιον, ὅπου ἥρχεν ἐπὶ δεκαπέντε ἔτη ὡς ἀπόλυτος κύριος.

Οἱ Χαϊδούκοι, περὶ ὡν ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν, διητῶντο εἰς τὸν Αἶμον καὶ ἀπετέλουν ἵκανὰ σώματα ἐκ τριάκοντα περίπου

ἀνδρῶν ἐκαστον, ἐπέπιπτον δὲ κυρίως κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν εἰσπρακτόρων τῶν δημοσίων φόρων καὶ μεμονωμένων στρατιωτικῶν σωμάτων καὶ ἦσαν εἴδος τῶν ἡμετέρων ἀρματωλῶν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι οὐδεὶς ἀργηγὸς ἐφάνη ἐφάμιλλος τοῦ Κατσαντώνη καὶ τόσων ἄλλων.

Οἱ Ῥώσοι συνῆψαν σχέσεις πρὸς τοὺς Βουλγάρους ἐπὶ τὴν βασιλείας Πέτρου τοῦ Μεγάλου, ἢ δὲ Αἰκατερίνη περιεποιήθη τὸ ἔθνος αὐτὸ διὰ τῆς ἀποστολῆς Ἱερῶν ἀμφιών, ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν καὶ ὅμοιῶν δωρεῶν. Κατὰ τῷ 1829 ὅτε οἱ Ῥώσοι κατέλαβον τὴν Βουλγαρίαν, αἱ σχέσεις αὗται ἐγένοντο στενώτεραι καὶ ἀπὸ τότε ἀρχονται αἱ ἐνέργειαι, οἵτως εἰπεῖν, τῶν σλαβικῶν κομητάτων ὑπὲρ ἀνιδρύσεως Βουλγαρικοῦ κράτους ἢ συνενώσεως τῶν σλαβικῶν φύλων.

Χάρις εἰς τὸ Χάττι Σερίφ τοῦ Γιλιουλγανὲ (1839) καὶ εἰς τὸ Χάττι Χουμαγιούν τοῦ 1856 οἱ Βούλγαροι ἀνέκτησαν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὑπὸ τὴν Τουρκίαν λαοί, διάφορα προνόμια, ἥρχισαν δὲ νὰ καλλιεργῶσιν ὅπωσδήποτε τὰ γράμματα καὶ πολλοὶ νέοι ἐστάλησαν εἰς Ῥωσίαν καὶ ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης ἵνα σπουδάσωσι. Τὸ ἡμέτερον πατριαρχεῖον εἰσήγαγε τὴν διδασκαλίαν τῆς βουλγαρικῆς εἰς τὴν Ιερατικὴν σχολὴν τῆς Χάλκης καὶ ἐπέτρεψε τῆς Βουλγάροις νὰ ἐδρύσωσιν ἰδίαν ἐκκλησίαν εἰς Γαλατάν· κατὰ δὲ τὸ 1845 ἐδημοσιεύθη εἰς Λειψίαν ἡ πρώτη βουλγαρικὴ ἐφημερίς, ἥτις ἀργότερον μετεφέρθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἐξεδίδετο ὑπὸ τὸν τίτλον Τζαργράδσκη Βετούκη (Ταχυδρόμος τῆς Καισαριανοπόλεως, ἥτοι Κωνσταντινούπολεως).

Αἱ παραχωρήσεις τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐφάνησαν τοῖς Βουλγάροις ἀνεπαρκεῖς. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν διαφόρων κομητάτων, ὀθούμενοι ὑπὸ ἄλλων, εἴδητοι τὴν σύστασιν αὐτονόμου ἐκκλησίας, πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τῶν ἀξιώτερῶν των προέδρησαν τινὲς μέχρις ἔωμόσσεως. Οἱ Ἰησουΐται ἐννοεῖται ὅτι προθύμως ἐπωφελήθησαν τὴν εὐκαιρίαν ταύτην καὶ ἐνέργησαν δραστηρίως πρὸς σύστασιν

βουλγαρούσυνιτικής ἐκκλησίας, ἀναγνωριζόμενης μὲν τὸν πάπαν, τηρούσης δὲ ὅπαντα τὰ δόγματα καὶ τοὺς τόπους τῆς ὁρθοδόξου ἐκκλησίας συγχρόνως δὲ ἐξέδωκαν γαλλιστὶ τὴν *Boulangariar*. Ἡ ξένη διπλωματία ἀνεμπιχθη εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταῦτην, μάλιστα δὲ ἡ Γαλλία καὶ ἡ Λύστρια ὑπεστήριξαν τὰς ἐνεργείας τῶν λαζαριστῶν, συστησάντων εἰς Βενέτιον σχολεῖον διὰ 200 Βουλγαρόπαιδας. Κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1860 ὑπὲρ τοὺς χιλίους Βουλγάρους ὑπέγραψαν ἕγγραφον δι' οὓς ἀνεγνώριζον ὡς πνευματικὸν ἀρχηγὸν τὸν πάπαν, διτις τὴν 9[21] Ιανουαρίου τοῦ ἐπιόντος ἐτούς ἔστελλε βούλ. *l.lax* εἰς τὸν ἀποστολικὸν ἔξαρχον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἵνα εὐλογήσῃ τὰ νέα πνευματικὰ τέκνα καὶ τὴν 21 Μαρτίου ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἰωακὴφ Σοκόλσκης προεχειρίσθη εἰς πατριάρχην τῶν Βουλγάρων Τόσος Θρίαμβος ἐφάνη ἀνεπαρκής τοῖς Ἰησουΐταις, οἵτινες ἐπέμενον ἵνα ἡ νέα ἐκκλησία παραδεχθῇ τὰ δόγματα καὶ τὰς τελετὰς τῆς "Ράμης" ὁ νέος ὅμως πατριάρχης δὲν ἔστερξε καὶ μετὰ τρεῖς ἑνδομάδας κατέφυγεν εἰς "Ρωσίαν, εἰσελθὼν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Κιέφ. Διὸ ἐνέργειας τῆς προπαγάντας εἶχον ναυαγήσει οὐκτρῶς.

Τῷ 1870 συνέστη δι' αὐτοκρατορικοῦ φιρμανίου ἡ βουλγαρικὴ ἔξαρχία ἀλλὰ περὶ ταῦτης οὐ τῇ παρούσης ὥρας.

N. E. G.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Κατὰ τὸ ληξαν ἔτος εἰσήχθησαν ἐν ταῖς Πνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς ἐμπορεύματα ἀξίας 440 ἑκατομμυρίων δολλαρίων καὶ ἐξήχθησαν ἀξίας 590 ἑκατομμυρίων.

Εὗταχη ἀληθῶς τὰ κράτη τὰ εἰσάγοντα μὲν ὀλίγα προϊόντα, ἐξάγοντα δὲ πολλά.

"Οἱ οὖν Παρισίοις καθηγητὴς Φραντέρ ἐφεύρε περιεογοτάτην μηχανὴν, ἣν ἐξέθηκεν εἰς τὴν ζενοδοχεῖον καὶ ἣν εἶδον πολλοί· ἡ μηχανὴ δὲ αὕτη διείλεται καὶ ἴδων πως περιγράφουσιν αὐτὴν αἱ γαλλικαὶ ἐφημερίδες.

"Οἱ Φραντέρ ἀπὸ εἰκοσιετίας ἐργάζεται εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς μηχανῆς του καὶ ἐπέτυχε καλῶς. Ἡ μηχανὴ ἔχει τρία κύρια δργανα· τὸν πνεύμανα, φύσαν κινουμένην διπὸ μοχλοῦ διὰ τοῦ ποδής, τὸν λάρυγκα, διτις μίαν ἔχει μεμβράναν, ἐνῷ ἡμεῖς ἔχομεν δύο, καὶ τὸ στόμα, ὃπερ εἶναι πελώριον καὶ ἔχει ἀνάλογον γλωσσαν. Ὁ ἀνθρώπος διτις κάμνει τὴν μηχανὴν νὰ διληθῇ, κτυπά μὲ τὸν δάκτυλον ἐπὶ δεκατεσσάρων μοχλῶν, ὃν ἔκαστος φέρει τὸ συμετόνον ἐνδειγράμματος. Διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν μοχλῶν τούτων ἀνὰ δύο, ἐπιτυγχάνει τὰ δώδεκα μένοντα γράμματα.

"Η ἀληθὴ πρακτικὴ ὠφέλεια τῆς μηχανῆς εἶναι νὰ διδαχθῶσιν οἱ βωβοὶ νὰ διμιλῶσι. Βλέπουσι τὰς κινήσεις δὲς κάμνει ἡ γλῶσσα διὰ νὰ προσέρῃ τοὺς διαφόρους ἄγχους καὶ προσπαθοῦσι νὰ μιμηθῶσι τὰς κινήσεις ταῦτας, αἵτινες ἔνεκκα τοῦ μεγέθους τοῦ δργάνου, εὐκέλως παρατηροῦνται.

* * *

Τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον ἡγόρασε κατ' αὐτὰς ἀντίτυπον τοῦ συγχωροχαρτίου τοῦ πάπα Λέοντος τοῦ I', οὓς ἡ πώλησις ὑπὸ τῶν ιεροεξεταστῶν Σαρψῶν καὶ Τέτσιλ προεκάλεσεν ἐν Γερμανίᾳ τὴν διαμαρτύρωσιν. Τὸ ἕγγραφον τοῦτο, δημοσιευθὲν τῷ 1517 τῇ συνδρομῇ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τοῦ Μαγδινούργου, εἶναι τετυπωμένον ἐπὶ περγαμίνης.

A. N.

* * *